

Suomen Kuntaliiton, Suomen Kiertovoima KIVOn ja Suomen Apteekkariliiton yhteinen sopimusmalli ja suositus lääkejätteiden keräämisestä sopimiseksi (päivitetty 11.11.2025, käyttöön 1.1.2026 lukien)

Ohje: Sopimukseen tulee täyttää hakasulkeilla merkityissä kohdissa oikeat tiedot, kuten esim. sopijapuolten tiedot [X ja Y] ja valita kohdassa 4 sopiva toimintamalli sekä poistaa ylimääräinen.

SOPIMUS Lääkejätteiden keräämisestä ja noudosta

1. Sopimusosapuolet ja sopimuksen kohde

[X:n jätelaitos] (Y-tunnus []), jäljempänä ([X]) ja [Y:n apteekki] (Y-tunnus []), jäljempänä (apteekki) ovat tehneet alla esitetyn sisältöisen sopimuksen kotitalouksien lääkejätteiden sekä neulojen, ruiskujen ja elohopeaa sisältävien kuumemittarien keräämisestä ja noudosta.

2. Apteekin tehtävät

Apteekki ottaa maksutta vastaan kotitalousasiakkaiden tuomat lääkejätteet (kiinteät, nestemäiset, salvat, suihkepullot yms.) sekä ruiskut, neulat ja elohopeaa sisältävät kuumemittarit.

Lääkejätepaketit/-pussit asetetaan sellaisenaan keräysastiaan, jodipitoiset lääkkeet omaan keräysastiaansa ja elohopeaa sisältävät kuumemittarit niille tarkoitettuun astiaan. Ruiskut ja neulat asettaa tuoja itse niille tarkoitettuun keräysastiaan. Apteekilla on oikeus kieltäytyä ottamasta vastaan huumeruiskuja ja -neuloja tai havaitsemiaan ohjeiden vastaisesti pakattuja lääkejätteitä.

Apteekki ei saa ottaa vastaan sopimuksen mukaiseen kotitalouskeräykseen kuulumattomia jätteitä, kuten lääkärin tai hammaslääkärin/-asemien, palveluasumisen yksiköiden, vankiloiden tai muiden vastaavien kunnan jätehuollon järjestämisvastuulle jätelain mukaan kuulumattomien kiinteistöjen lääkejätteitä, tartuntavaarallisia jätteitä, neuloja, leikkuuveitsiä, ruiskuja eikä mitään muitakaan vaarallisia jätteitä.

Apteekin henkilökunta opastaa tarvittaessa asiakkaita lääkejätteiden palauttamisessa. Lajitteluohjeilla pyritään asiakkaiden henkilösuojan turvaamiseen, lajittelun ja käsittelyn työturvallisuuden parantamiseen sekä lääkkeiden väärinkäytön estämiseen jätehuoltoketjun aikana.

Asiakkaita opastetaan seuraavasti:

- Lääkkeistä poistetaan potilastietoja sisältävät merkinnät ja ne tuodaan apteekkiin läpinäkyvässä, tiiviissä muovipussissa.
- Tabletit ja kapselit poistetaan alkuperäispakkauksistaan. Läpipainopakkauksissa olevia tabletteja ja kapseleita ei tarvitse irrottaa pakkauksistaan. Tyhjät lasipurkit voi viedä lasinkeräykseen ja tyhjät muovipurkit jäteastiaan.
- Nestemäiset aineet palautetaan alkuperäispakkauksissa.
- Joditabletit ja jodia sisältävät lääkkeet opastetaan palauttamaan apteekkiin aina erikseen alkuperäispakkauksessaan.

- Elohopeaa sisältävät kuumemittarit opastetaan palauttamaan erikseen.
- Ruiskut ja neulat opastetaan palauttamaan erikseen.
- Sytostaatit ohjeistetaan palauttamaan jätelaitoksen ohjeen mukaisesti.

Tuojalta tiedustellaan, onko lääkejätteiden joukossa em. erityisiä varotoimia edellyttäviä jätteitä, ja jos on, kehoitetaan asiakasta ottamaan ne erilleen. Vaihtoehtoisesti tuoja voi itse lajitella lääkejätteen suoraan apteekin keräysastioihin. Väärin pakatut lääkejätteet voivat olla erittäin vakava työturvallisuusriski, joten opastukseen tulee kiinnittää huomiota vastaanottotilanteessa.

Lääkejätteiden keräysastiaan ei saa laittaa tartuntavaarallisia jätteitä, kemikaalijätteitä eikä mitään muutakaan jätettä.

3. **Apteekin omat lääke- ja kemikaalijätteet**

Apteekki saa sijoittaa lääkejätteiden keräysastiaan apteekin omassa toiminnassa syntyneitä vanhentuneita lääkkeitä ja kohtuullisia määriä lääke- ja kemikaalijätteitä tiiviissä läpinäkyvässä muovipussissa. Turvallisuussyistä lääkkeet tulee poistaa alkuperäispakkauksistaan mahdollisuuksien mukaan. Huumausainelääkkeet on ehdottomasti aina poistettava alkuperäispakkauksistaan.

[X] huolehtii lääkejättekuljetuksen yhteydessä myös apteekin omien kemikaalijätteiden kuljetuksesta vaarallisten jätteiden asemalle ja käsittelystä, mikäli em. jätteitä on vähäisiä määriä. Apteekin kemikaalijätteet tulee laittaa keräykseen [X:n] ohjeiden mukaisesti. Mikäli erillistä ohjetta ei ole annettu, jätteet sijoitetaan esim. pahvilaatikossa lääkejäte-keräysastian viereen ja laatikon päälle kirjoitetaan teksti; kemikaalijätettä. Jokaiseen kemikaaliasastiaan tulee lisäksi merkitä, mitä jätettä se sisältää ja tarvittaessa määrä. [Apteekin tulee ilmoittaa kemikaalijätteistä [X:lle] etukäteen, jotta kuljettaja osaa tarvittaessa ottaa mukaan oikeat astiat.]

4. **[X:n] tehtävät**

[X] noutaa kustannuksellaan em. jätteet sovittun mukaisesti [valitse jompikumpi tapa*]

- [xx] viikon välein. Jos astia täyttyy ennen noutokierrosta, [X] käy tyhjentämässä astian erikseen tyhjennystilauksen perusteella [mahdollisimman pian / [yy] arkipäivän kuluessa].
- [xx] arkipäivän kuluessa apteekin tyhjennystilauksen saatuaan.

Astioiden noutaja merkitsee astioihin kontrollin vuoksi apteekin nimen.

[X] huolehtii vaarallisten jätteiden siirtoa koskevan siirtoasiakirjan laatimisesta.

[Valitse jompikumpi tapa astioihin]

- [X] toimittaa apteekille asianmukaiset lääkejätteen keräysastiat.
- Apteekki käyttää omia keräysastioitaan, jotka täyttävät [X:n] antamat turvallisuus- ja laatuvaatimukset.

5. **Yhteyshenkilöt**

[X:n] yhteyshenkilöt

Sopimusasiat: [täytä henkilön nimi ja yhteystiedot]

Noutotilaukset: [täytä henkilön nimi ja yhteystiedot]

Apteekin yhteyshenkilöt

Sopimusasiat: [täytä henkilön nimi ja yhteystiedot]

Noutotilaukset: [täytä henkilön nimi ja yhteystiedot]

6. **Turvallisuus**

[X] vastaa siitä, että [X:n] työntekijät ja palveluntarjoajina toimivat kuljetuksen suorittajat on koulutettu käsittelemään lääkejätteitä turvallisesti.

Apteekki vastaa siitä, että apteekin koko henkilökunta tuntee tämän sopimuksen sisällön ja noudattaa sitä. Apteekki noudattaa [X:n] antamia lajittelu- ja pakkausohjeita ja ohjeistaa asiakkaitaan toimimaan em. ohjeiden mukaisesti. Apteekki ei ole vastuussa asiakkaan antamasta väärästä tiedosta tai ohjeiden vastaisesta toiminnasta. Apteekin tulee kiinnittää huomiota lääkejätteiden turvalliseen vastaanottoon ja varastointiin.

7. **Sopimuksen siirto**

Tätä sopimusta ei voi kumpikaan osapuoli siirtää kolmannelle osapuolelle ilman toisen osapuolen suostumusta.

8. **Sopimuksen voimassaoloaika**

Tämä sopimus on voimassa toistaiseksi. Molemmipuolinen irtisanomisaika on 3 kk. Irtisanominen on tehtävä kirjallisesti. Muutokset sopimukseen tehdään yksimielisesti ja kirjallisesti.

Mikäli sopijapuoli ei noudata tässä sopimuksessa sovittuja ehtoja, on kummallakin sopijapuolella oikeus purkaa sopimus välittömästi.

9. **Erimielisyydet**

Tästä sopimuksesta aiheutuvat erimielisyydet ratkaistaan ensisijaisesti neuvotteluteitse. Kaikki sopimuksen pätevyyttä, tulkintaa ja soveltamista koskevat erimielisyydet, joista ei voida sopia osapuolten kesken, ratkaistaan [Z:n] käräjäoikeudessa.

Tätä sopimusta on tehty kaksi yhtäpitävää kappaletta, yksi kummallekin osapuolelle.

[Paikka ja pvm]

[Y:n apteekki]

[X:n jätelaitos]

[allekirjoitus]

[allekirjoitus]

[nimenselvennys]

[nimenselvennys]

[asema organisaatiossa]

[asema organisaatiossa]